

MRF 2021.40

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 29. januar 2021, j.nr. 18/04981

Ophævet Sorø Kommunes afslag i 2017 på genoptagelse af VVM-screeningsafgørelse fra 2016 om, at skovrejsningsprojekt ikke krævede VVM, da kommunen i afslag på genoptagelse som følge af manglende partshøring af nabo fejlagtigt havde lagt til grund, at naboen ikke var part.

Med henvisning til § 3 i den dagældende VVM-bekendtgørelse traf Sorø Kommune i oktober 2016 screeningsafgørelse om, at et skovrejsningsprojekt på et ca. 4,4 ha areal med dyrkningsjord ikke var VVM-pligtigt. N, som boede ca. 30 m fra projektområdet, anmodede kommunen om at genoptage sagen bl.a. med henvisning til, at N ikke var blevet partshørt. Kommunen meddelte den 21. december 2017 afslag på genoptagelse af sagen, idet kommunen lagde til grund, at N ikke kunne anses for part i sagen. Kommunen lagde bl.a. vægt på, at skovrejsningsarealet var placeret under hensyntagen til naboer i nærheden af projektområdet, og at der mellem skovrejsningsarealet og de to nærmeste ejendomme til projektet, var et område på ca. 3.400 m², hvor der ikke ville blive rejst skov. Afgørelsen blev påklaget af N, der bl.a. anførte, at N havde partstatus, da projektet havde en betydelig og varig negativ påvirkning af N's ejendom, og at N derfor burde være blevet partshørt. Kommunen bemærkede hertil, at en genoptagelse af sagen ville udgøre en ren formalitet, idet projektet forsat ville blive vurderet som ikke-VVM-pligtigt. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) lagde til grund, at klagen angik kommunes afgørelse af 21. december 2017 om afslag på genoptagelse, og at nævnet derfor alene kunne tage stilling til spørgsmålet, om hvorvidt kommunen havde haft pligt til at

genoptage sin oprindelige afgørelse af 27. oktober 2016 om, at projektet ikke er VVM-pligtigt. Nævnet fandt, at N havde en væsentlig og individuel interesse, da N var en af de nærmeste naboer til projektet, og da skovrejsningen ville etableres ned til ca. 34 meter fra klagers ejendom, hvorfor afgørelsen i særlig grad berørte N i forhold til områdets øvrige omboende. Med henvisning til forvaltningslovens § 19 fandt nævnet, at N måtte anses for part i sagen om eventuel VVM-pligt vedrørende skovrejsningsprojektet, og at N derfor burde have været partshørt forud for kommunens afgørelse af 27. oktober 2016. Da kommunen i sit afslag på genoptagelse havde lagt til grund, at N ikke var part i sagen om skovrejsningsprojektet, hvilede afgørelsen på en forkert retsopfattelse og led dermed af en væsentlig retlig mangel, hvorfor afgørelsen var ugyldig. Nævnet fandt endvidere, at kommunen havde været forpligtet til at genoptage behandlingen af sagen om skovrejsningsprojektet allerede som følge af den manglende partshøring. Det bemærkedes, at kommunen som følge heraf skulle foretage en konkret vurdering af, hvilken betydning den manglende partshøring havde for gyldigheden af kommunens afgørelse om, at projektet ikke er VVM-pligtigt. På denne baggrund ophævede Miljø- og Fødevarerklagenævnet kommunens afslag på genoptagelse af sagen og hjemviste sagen til fornyet behandling.

Kommentar: Det følger af fast praksis, at VVM-screeningsafgørelser er omfattet af forvaltningslovens regler om partshøring, men normalt kan dette ikke påklages efter klagefristens udløb. I denne sag opnåede naboen imidlertid en klageadgang ved at anmode om genoptagelse, idet dette afslag blev anset for en selvstændig afgørelse omfattet af ny klagefrist. Ophævelsen af afslag på genoptagelse betyder, at kommunen skal træffe en ny afgørelse i anledning af naboens genoptagelsesanmodning, hvor kommunen skal vurdere, om den manglende partshøring af naboen var konkret væsentlig. Hvis kommunen finder, at dette besvares bekræftende, skal kommunen herefter foretage en ny VVM-screeningsafgørelse, som kan påklages af nabo. Hvis kommunen derimod når frem til, at den manglende partshøring ikke var konkret væsentlig, vil denne vurdering af partshøringens væsentlighed ligeledes kunne påklages af naboen. Selv om dette kan opfattes som en omgåelse af klagefristen, er dette ikke tilfældet, da en sådan fremtidig prøvelse enten vil angå den manglende partshøringens væsentlighed eller en ny VVM-screeningsafgørelses rigtighed.

---

29. januar 2021

Sagsnr.: 18/04981

Klagenummer: 1002422

CBS

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

OPHÆVELSE OG HJEMVISNING i sag om ikke at genoptage sag om ikke miljøvurderingspligt for skovrejsning i Sorø Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens § 57, stk. 8, nr. 1¹ jf. den dagældende bestemmelse i planlovens § 58, stk. 1, nr. 3,² jf. den dagældende VVM-bekendtgørelses § 3.³

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Sorø Kommunes afgørelse af 21. december 2017 om afslag på genoptagelse af sagen om eventuel VVM-pligt vedrørende skovrejsningsprojektet på matr. F , Vedde By, Munke Bjergby i Sorø Kommune og hjemviser sagen til fornyet behandling i førsteinstansen.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet⁴ og gebyrbekendtgørelsens § 2.⁵ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøvurderingslovens § 54, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

² Lovbekendtgørelse nr. 1529 af 23. november 2015 om planlægning med senere ændringer.

³ Bekendtgørelse nr. 957 af 27. juni 2016 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

⁴ Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

⁵ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**

Toldboden 2

8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00

CVR-nr. 37795526

EAN-nr. 5798000026070

nh@naevneneshus.dk

www.naevneneshus.dk

1. Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Afgørelsen er den 18. januar 2018 påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af en omboende, som bor ca. 30 m fra projektområdet. Klager har indsendt supplerende bemærkninger til klagen den 5. marts 2018.

Klager har navnlig anført, at

- klager har partstatus og ikke er blevet partshørt i sagen, og
- projektet væsentligt påvirker klagers ejendom og områdets miljø.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Den påklagede afgørelse

Sorø Kommune har ved den påklagede afgørelse af 21. december 2017 afslået at genoptage en sag om eventuel VVM-pligt vedrørende et skovrejsningsprojekt på matr. F , Vedde By, Munke Bjergby i Sorø Kommune.

Kommunen havde den 27. oktober 2016 truffet afgørelse om, at skovrejsningsprojektet ikke er VVM-pligtigt, jf. den dagældende VVM-bekendtgørelse.

Efter at være blevet bekendt med projektet anmodede klageren den 1. oktober 2017 kommunen om at genoptage sagen. Klager henviste bl.a. til, at han ikke var blevet partshørt.

Sorø Kommune forholder sig i afgørelsen af 21. december 2017 ikke til genoptagelsesansøgningen udtrykkeligt. Kommunen anfører imidlertid, at klager efter kommunens vurdering ikke er part i skovrejsningssagen, ligesom afgørelsen er ledsaget af klagevejledning.

Af afgørelsen fremgår det indledningsvis, at kommunens forvaltning på et kursus efterfølgende er blevet opmærksom på, at forvaltningslovens regler om partshøring også gælder ved en myndigheds afgørelse om ikke VVM-pligt for et projekt.

I sin begrundelse for at klageren imidlertid ikke kan anses for part i skovrejsningssagen, lægger kommunen vægt på, at skovrejsningsarealet er placeret under hensynstagen til naboer i nærheden af projektområdet. Kommunen fremhæver hertil, at der mellem skovrejsningsarealet og de to nærmeste ejendomme til projektet er et område på ca. 3.400 m², hvor der ikke rejses skov. Videre lægger kommunen vægt på, at skovrejsningsarealet ligger på den østlige side af den nærmeste nabos ejendom.

2.2 *Sagens forhistorie*

Sorø Kommune har som nævnt den 27. oktober 2016 i medfør af VVM-bekendtgørelsens § 3 truffet afgørelse om, at skovrejsningsprojektet ikke er VVM-pligtigt.

Projektet omfatter skovrejsning på et ca. 4,4 ha stort areal med dyrkningsjord.

Sorø Kommune har i afgørelsen lagt til grund, at det ansøgte projekt er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 1d om nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse. Kommunen har på baggrund af screeningen vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet negativt, hvorfor projektet ikke er miljøvurderingspligtigt.

2.3 *Klagens indhold*

Partstatus

Klager har anført, at projektet har en betydelig og varig negativ påvirkning på klagers ejendom og det omkringliggende miljø. Klager er derfor part i sagen, og burde være blevet partshørt inden kommunens afgørelse om, at projektet ikke er miljøvurderingspligtigt.

Hertil har klager henvist til, at projektet vil ændre landskabet og forandre klagers ejendom til en indelukket skovbolig frem for en åben landbrugsejendom. I tilknytning hertil har klager oplyst, at projektet vil ændre og reducere udsynet fra klagers ejendom, og vil medføre skyggepåvirkninger på ejendommen. Dette særligt i forhold til klagers have, som ligger tæt på projektområdet, og som følge af projektet vil blive afskærmet fra solen den første halvdel af døgnet, hvor solen vil være bag skoven.

Videre har klager gjort opmærksom på, at projektet kan påvirke og forringe afvanding af klagers landbrugsjord, idet der ligger dræn på projektområdet, som kan blive ødelagt af rødder fra træer i projektområdet.

De landskabelige, miljømæssige og erhvervmæssige påvirkningerne vil desuden efter klagers opfattelse forringe værdien af klagers ejendom.

Endvidere har klager oplyst, at projektet er ændret efter screeningsafgørelsen for at overholde et afstandskrav på 30 m til klagers ejendom. Ændringen medfører derudover, at der bliver skabt en landskabsmæssig "lomme" mellem klagers ejendom og projektområdet, som ifølge klager ikke vil være rentabel at drive erhverv på. Der er risiko for, at den arealmæssige "lomme" bliver henlagt til dyrehold med lugt- og insektgener eller til græs, som vil medføre ukrudt på klagers ejendom.

Endelig har klager anført, at kommunen ikke har fremsendt alt materiale til klager, herunder to bilag, "områdekort" og "reference_foto", som

kommunen referer til i bemærkningerne til klagen. Klager er derfor ikke bekendt med oplysningerne. Desuden henviser klager til, at Sorø Kommune har oplyst, at kommunen først på et seminar efter afgørelsen om ikke miljøvurderingspligt for projektet er blevet opmærksomme på, at partshøringsreglerne også gælder denne type afgørelse.

Øvrige klagebemærkninger

Klager har ud over bemærkninger om sin partstatus i sagen fremført, at projektet er miljøvurderingspligtigt.

Klager har herom anført, at projektet vil medføre en ændring af landskabet og påvirke historiske og kulturelle landskabstræk. Hertil fremhæves, at projektet vil få betydning for udsynet for de borgere, som går tur i området. Videre har klager påpeget, at projektområdet ikke er fuldt tilskudsberettiget til skovrejsning, og at miljøeffekten af projektet er ubetydelig.

Endvidere har klager gjort opmærksom på risiko for oversvømmelse af områder syd for projektet, og at jorden på projektområdet ikke vil kunne føres tilbage til erhvervsjord. Yderligere har klager påpeget, at projektet er ændret, efter at screeningsafgørelsen er truffet.

2.4 Kommunens bemærkninger til klagen

Sorø Kommune har den 12. februar 2018 bemærket, at kommunen har vurderet, at klager ikke er part i sagen. Kommunen har som begrundelse anført, at projektarealet er placeret under hensyntagen til klagers ejendom. Der er blandt andet arealmæssigt en "lomme" mellem projektet og klagers ejendom på ca. 3.400 m², hvilket betyder, at der mellem klagers ejendom og projektet er en afstand på mellem 34 m og 104 m. Projektet ligger derudover øst for klagers bolig, hvorfor projektet kun medfører skygge for morgensolen. Desuden vil klager med projektet få udsigt til et naturprojekt, og ikke til byggeri eller tekniske anlæg. Endvidere vurderer kommunen, at ejendomsværdien af klagers ejendom ikke vil forringes af projektet, og henviser til undersøgelser om, at skov kan bidrage positivt til en ejendoms værdi.

Yderligere har Sorø Kommune oplyst, at kommunen som følge af klagers indsigelser har foretaget besigtigelse med fotodokumentation fra et andet eksisterende skovbryn, for at kunne vurdere den fremtidige påvirkning for klager. På den baggrund har kommunen vurderet, at klager ikke vil blive påvirket af projektet i en sådan grad, at klager har partstatus.

Endeligt har Sorø Kommune bemærket, at klagers oplysninger til sagen ikke vil kunne føre til et andet resultat af afgørelsen om miljøvurdering. Kommunen finder på den baggrund, at genoptagelse af sagen vil udgøre en ren formalitet, idet projektet forsat vil blive vurderet, som ikke miljøvurderingspligtigt.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets prøvelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker indledningsvist, at klagen angår Sorø Kommunes afgørelse af den 21. december 2017. Kommunen har herved afslået at genoptage sin tidligere afgørelse af 27. oktober 2016 om, at projektet ikke er VVM-pligtigt.

I en sådan klagesag kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet alene tage stilling til det retlige spørgsmål, om hvorvidt kommunen har haft pligt til at genoptage sin oprindelige afgørelse.

3.2 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Betingelserne for genoptagelse

En myndighed har pligt til at genoptage en sag til fornyet behandling, hvis der i forbindelse med en anmodning om genoptagelse fremkommer nye faktiske oplysninger af så væsentlig betydning for sagen, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet udfald, hvis oplysningerne havde foreligget i forbindelse med kommunens oprindelige stillingtagen til sagen. Derudover har en myndighed pligt til at genoptage en sag, hvis der fremkommer væsentlige nye retlige forhold, det vil sige en væsentlig ændring med tilbagevirkende kraft i det retsgrundlag, som forelå på tidspunktet for kommunens oprindelige afgørelse. Endelig har en myndighed pligt til at genoptage en sag, hvis der i forbindelse med kommunens oprindelige behandling af sagen er begået væsentlige sagsbehandlingsfejl.

3.2.2 Partshøringsreglerne

Det følger af forvaltningslovens § 19, at såfremt en part i en sag ikke kan antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne, og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse.⁶ Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part, og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Formålet med bestemmelsen er bl.a. at sikre, at sagen oplyses korrekt, således at der kan træffes en materielt rigtig afgørelse.

Forvaltningslovens regler om partshøring har karakter af garantiforskrifter, der skal sikre, at en forvaltningsmyndighed træffer en lovlige og rigtig afgørelse. Derfor skal partshøring foretages, forinden der træffes afgørelse.

Manglende partshøring udgør en generelt væsentlig sagsbehandlingsfejl, der som sådan normalt vil medføre, at sagen skal genoptages.

Forvaltningsloven indeholder ikke en definition af, hvem der skal anses som part i en sag, hvor der er eller vil blive truffet en afgørelse. Det er

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 om forvaltningsloven.

almindeligt antaget i den juridiske litteratur med støtte i forarbejderne til forvaltningsloven, at lovens partsbegreb omfatter bl.a. ansøgere og andre, som har en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen. Det er dermed en forudsætning, at afgørelsen angår den pågældende med en vis styrke og intensitet, og at afgørelsen ikke berører en større, mere ubestemt kreds af personer. Naboskab – i betydningen tilgrænsende grundstykke – er ikke i sig selv tilstrækkeligt til at opnå partsstatus i forvaltningslovens forstand, men hvis eksempelvis et projekt medfører konkrete og væsentlige nabogener, må den pågældende anses for part.

3.2.3 *Vurdering*

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ud fra en konkret vurdering af sagen, at klager har en væsentlig og individuel interesse i Sorø Kommunes afgørelse, og at klager som følge heraf må anses for part i sagen om eventuel VVM-pligt vedrørende skovrejsningsprojektet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at klager er en af de nærmeste naboer til projektet, og at skovrejsningen etableres ned til ca. 34 m fra klagers ejendom. Nævnet har desuden lagt vægt på, at afgørelsen i særlig grad berører klager set i forhold til den påvirkning, som projektet må antages at have for områdets øvrige omboende.

Klager burde derfor have været partshørt forud for kommunens afgørelse af 27. oktober 2016, jf. forvaltningslovens § 19.

Det ændrer ikke herved, at projektet som anført af Sorø Kommune er tilpasset under hensyntagen til klager.

Sorø Kommunen har ved sin afgørelse af 21. december 2017 om afslag på genoptagelse imidlertid lagt til grund, at klager ikke er part i sagen om skovrejsningsprojektet. Kommunens afgørelse hviler derfor på en forkert retsopfattelse med hensyn til klagers partsstatus. Afgørelsen lider dermed af en væsentlig retlig mangel og er således ugyldig.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder endvidere, at kommunen har været forpligtet til at genoptage behandlingen af sagen om skovrejsningsprojektet allerede som følge af den manglende partshøring.

3.2.4 *Miljø- og Fødevareklagenævnets øvrige bemærkninger*

Sorø Kommune skal som følge af at være forpligtet til at genoptage sagen om skovrejsningsprojektet, konkret vurdere hvilken betydning den manglende partshøring har for gyldigheden af kommunens afgørelse af 27. oktober 2016 om, at projektet ikke er VVM-pligtigt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har noteret sig Sorø Kommunes bemærkning om, at genoptagelse af sagen vil udgøre en ren formalitet, idet projektet forsat vil blive vurderet som ikke miljøvurderingspligtigt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker hertil, at partshøring er en væsentlig garantiforskrift, som er med til at sikre, at en myndigheds afgørelser træffes på et korrekt, lovligt og tilstrækkelig oplyst grundlag.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker i den forbindelse, at Sorø Kommune heller ikke ses at have partshørt klager over de supplerende oplysninger, som kommunen efterfølgende har indhentet til brug for sin vurdering af genoptagelsesspørgsmålet.

3.3 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 1.

3.4 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Sorø Kommunes afgørelse af 21. december 2017 om afslag på genoptagelse af sagen om eventuel VVM-pligt vedrørende skovrejsningsprojektet på matr. F , Vedde By, Munke Bjergby i Sorø Kommune og hjemviser sagen til fornyet behandling i førsteinstansen.